

[Bertel Haarder]

viser sig, at man har fået for stor en kapacitet, var det så ikke en idé at standse nybyggerierne? Det er det, vi siger. Derfor havde jeg bedt om, at det kunne blive behandlet sammen med det næste forslag. Men det er nu lige meget – det er sikkert min egen skyld, at det ikke behandles sammen, idet jeg ikke har gentaget den anmodning. Forslaget skal altså ses i sammenhæng med det næste forslag.

Denne styringsmetode afskærer overhovedet ikke nogen fra at tilgodese den geografiske fordeling, for det er da klart, at det er et led i denne langsigtede planlægning, at man for det første siger: hvor mange er der brug for, hvor stor kapacitet skal vi have? Og at man dernæst har en politik for, hvorledes det skal spredes ud over landet. Men når det er bygget og folk er ansat, så skal apparatet bruges, eller hvis der ikke er brug for det, så må man standse nybyggerier og sørge for at få kapaciteten dæmpet på længere sigt. Det er det, forslaget handler om, og det er så selvfølgelig, at det egentlig er mærkeligt, man overhovedet behøver at have en debat om det.

Når det er blevet nødvendigt at have en debat om det, er det, fordi der rent notorisk er blevet afvist studerende her i år på steder, hvor der er masser af plads. Bare for at tage ét godt eksempel: samfundsfag i København. Der kan nævnes andre eksempler. Der er plads, men man har nægtet dem adgang. Her er det, jeg siger: man må vælge enten at dæmpe kapaciteten og virkelig sørge for, at der sker en ressourceoverførsel til områder, hvor der er brug for kapaciteten, eller også må man, så længe man har kapaciteten, bruge den bedst muligt. Det er såmænd denne elementære lille selvfølgelig, forslaget drejer sig om.

Vedrørende seminarierne har jeg allerede sagt, at der intet er i vejen for, at man kan have den politik, at den kapacitet, der er brug for, skal spredes ud over landet så godt som muligt. Det er der intet i forslaget der strider imod. Men da der nu er blevet spurgt om det, så synes jeg, jeg vil sige, at det er lidt trist, at vi i dag står i den situation, at flere hundrede lærere på seminarierne overhovedet ikke har de timer, de er ansat til, overhovedet ikke har det antal timer, som de får løn for. Vi udnytter altså overhovedet ikke kapaciteten på seminarierne. Det er

klart, at det rejser et problem. På et eller andet tidspunkt må vi enten dæmpe kapaciteten eller også sørge for at få den udnyttet. En af delene må vi gøre på længere sigt, og det behøver aldeles ikke at ske ved, at de små seminarier bliver nedlagt, aldeles ikke. Hvorfor dog det? Det er der ingen begrundelse for. Det er udelukkende forskellige organisatoriske modstande, som har bevirket, at man ikke har kunnet klare sig fint med firsporede seminarier. Det kan man let, det er bare et spørgsmål om at få de implicerede til at gå med ind i et samarbejde om penduldrift og disse andre ting, der har været forelået.

Til hr. Svend Haugaard vil jeg da gerne sige, at hvis han havde været opmærksom, ville han se, at denne måde at styre på jo passer som fod i hose med de radikale ideer om, at man bør styre ved hjælp af stopprøver i stedet for. Spørgsmålet om stopprøver har vi ikke taget stilling til i folketingets undervisningsudvalg. Ministeren har sagt, at hun ville forsøge på den anden måde; vi har sagt, at det måtte hun gerne. Men ministeren har vist aldrig erklæret sig principielt imod stopprøverne, og det kan da være, at det skulle forsøges, og hvis det passede bedre ind i denne model, ja, så var der jo al mulig grund til at prøve det nogle steder.

Fru Ebba Strange bemærkede ganske rigtigt, at venstre ikke har fremsat store, dyre forslag om at forbedre uddannelsesstøtten. Det er vi også kede af, men vi synes ikke, vi har råd til det. Jeg vil gerne komme med en principiel bemærkning, som er vigtig, for et parti som VS vil jo så oplagt både blæse og have mel i munden. Dermed har jeg overladt til fru Ebba Strange selv, om hun vil føle, hun er på den samme vogn, men jeg ved i hvert fald, at VS har sagt sådan her fra talerstolen i dag. Man vil på én gang have uddannelsesløn og samtidig fri adgang. Det lader sig ikke gøre. Når venstre skal vælge mellem de to ting, uddannelsesløn eller fri adgang, så er vi jo liberale og må sige: vi synes, det er rimeligt, at folk skal betale en betydelig del af deres leveomkostninger tilbage, når de har lånt til disse i studietiden, for ellers får vi et støttesystem, hvor de veludrustede skal modtage penge fra de dårligere uddannede. Til gengæld muliggør den tanke, vi har, at vi som målsætning virkelig kan gøre det troværdigt, at vi kan få nogenlunde